
Rektor UK předal Bolzanovu cenu za mimořádně objevné práce

1. 3. 2012; autor: Lucie Kettnerová; rubrika: Studenti

Letos v pořadí poosmnácté předal rektor UK prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., úspěšným studentům prestižní cenu v kategorii společenskovední včetně teologických oborů, v kategorii přírodovědné a lékařské. Slavnostní akt proběhl 1. března v historických prostorách Karolina.

„Bolzanova cena se poprvé udělovala v roce 1994 a tehdy byla strukturována podle tří skupin studia (bakalářská, magisterská a doktorská) a podle čtyř oborových oblastí (právní, ekonomická, matematická a společenskovední). Před čtyřmi lety byl statut Bolzanovy ceny výrazně novelizován – cena se nyní uděluje podle statutu článku 1 jako mimořádné ocenění jednotlivců z řad studentů bez rozlišování stupňů studia,“ připomněl prorektor pro studijní záležitosti doc. ThDr. Martin Prudký.

Do 18. ročníku ceny bylo navrženo celkem 47 prací z 15 fakult, což je nejvyšší počet od počátku soutěže. Z toho 26 návrhů pocházelo z kategorie společenských věd, 13 z kategorie přírodních věd a 8 návrhů z kategorie lékařských věd.

Disertační práce se zabývá ekonomickými strategiemi a operacemi amerických filmových studií vůči regionu východní Evropy v období první fáze studené války. Ukazuje, jakým způsobem se veřejně antikomunistický Hollywood snažil v období politického napětí prodávat svoje filmy do komunistických zemí formujícího se východního bloku pod vlivem Sovětského svazu. Československo přitom sehrálo klíčovou roli prostoru, kde studia testovala svoje plány na expanzi do SSSR.

Zároveň se práce dotýká konkurenčního vztahu mezi Hollywoodem a sovětským filmovým monopolem v regionu východní Evropy. Zcela zásadně tak reviduje dosavadní chápání poválečných dějin americké kinematografie, zájmů filmových studií na evropských trzích a roli Československa v nich a plánované globální expanze sovětského filmového průmyslu.

V kategorii společenských věd ocenění získala Mgr. Jindřiška Bláhová, Ph.D., za práci „A Tough Job for Donald Duck: Hollywood, Czechoslovakia, and Selling Films behind the Iron Curtain, 1944-1951“

V kategorii přírodních věd ocenění získal Mgr. Roman Fiala za práci „Studium nových anodových materiálů pro metanolové polymerní palivové články“

Diplomová práce byla zaměřena na snížení množství drahého kovu v katalyzátorech pro nízkoteplotní vodíkové články s polymerní membránou (PEMFC). Výsledkem bylo použití velmi tenké vrstvy CeO_2 dopované Pt deponované pomocí magnetronového naprašování rovnou na difuzní vrstvu palivového článku GDL, která byla navíc porostlá uhlíkovými nanotrubičkami připravenými metodou CVD. Cílem práce bylo skloubit měření chemické aktivity katalytických anodových systémů se studiem jejich fyzikálně chemických vlastností. Ukázalo se, že vrstvy Pt- CeO_2 připravené magnetronovým naprašováním jsou vhodné pro použití v PEMFC. Specifický výkon vztážený na gram Pt byl řádově stokrát větší než v případě použití referenčního komerčního nanoprášku Pt-Ru, který byl doposud považován za jediný vhodný katalytický materiál. Vysoká aktivita Pt- CeO_2 byla vysvětlena především kationtovým stavem Pt.

Mgr. Roman Fiala pokračuje v doktorském studiu na katedře fyziky povrchů a plazmatu MFF UK.

V kategorii lékařských věd ocenění získala Mgr. Lenka Nosková za práci „Mutations in DNAJC5, Encoding Cysteine-String Protein Alpha, Cause Autosomal-Dominant Adult-Onset Neuronal Ceroid Lipofuscinosis“

Práce se zabývá objasněním genetické podstaty Kufsovy choroby, vzácného neuropsychiatrického onemocnění patřícího do širší skupiny neuronálních ceroidních lipofuscinóz. Jedná se o chorobu s autozomálně dominantní dědičností, jejíž příznaky – křeče, poruchy hybnosti, zhoršování kognitivních funkcí a postupující demence – se projevují až v dospělém věku. Na pracovišti Ústavu dědičných metabolických poruch 1. LF UK a VFN byla provedena genetická analýza jedné rodiny, u které se podařilo pomocí kombinace nových genomických technik odhalit mutaci v genu DNAJC5 kódující protein CSP? a následně ověřit kauzalitu této mutace. Díky spolupráci s mezinárodním konsorciem „Rare NCL Gene Consortium“ byly nalezeny mutace v tomto genu u dalších čtyř rodin; objasněna je tak asi čtvrtina všech popsanych případů. Práce otvírá možnost dalšího studia molekulárních mechanismů neurodegenerativních chorob, především role proteinu CSPalfa, který je zásadní pro správný přenos chemických signálů a pro správné prostorové uspořádání řady proteinů v neuronech.

Mgr. Lenka Nosková je studentkou doktorského studia biomedicíny na 1. LF UK.

Bolzanova cena podporuje vědeckou výchovu a odbornou přípravu studentů Univerzity Karlovy již 18 let. Soutěžní práce, které přihlašují sami studenti, posuzuje komise pro udělení ceny, jež je složena z členů jmenovaných rektorem. Za dosavadních osmnáct ročníků soutěže bylo uděleno 189 cen. Držitel ceny dostává diplom a finanční odměnu.